

Soudní dvůr Evropské unie o nemožnosti uplatnění zahraniční daňové ztráty v tuzemsku

Soudní dvůr Evropské unie se v rozsudku ve věci C-405/18 z 27. února 2020 zabýval předběžnou otázkou položenou Nejvyšším správním soudem ohledně možnosti uplatnění daňových ztrát vzniklých v zahraničí proti základu daně v České republice. Konkrétně se Nejvyšší správní soud dotazoval i) zda lze přemístění místa vedení společnosti podřadit pod pojem svoboda usazování a ii) zda je vnitrostátní úprava, která neumožňuje subjektu z jiného členského státu po změně daňového rezidenství uplatnit ztrátu vyměřenou v jiném členském státě v rozporu s příslušnými články Smlouvy o fungování Evropské unie.

Společnost, holandský daňový rezident, v roce 2007 v souladu s místní daňovou legislativou vykázala daňovou ztrátu. Následně v roce 2008 založila organizační složku (zároveň stálou provozovnu pro účely zákona o daních z příjmů) v České republice. V roce 2009 společnost přesunula své místo skutečného vedení do České republiky a stala se tak českým daňovým rezidentem. Sídlo společnosti nicméně zůstalo v Nizozemsku a společnost byla i nadále zřízena podle holandského práva.

V roce 2012 se společnost rozhodla uplatnit daňovou ztrátu z roku 2007 (vzniklou v Nizozemsku) jako odčitatelnou položku od (českého) základu daně. Správce daně to odmítl s odkazem na skutečnost, že zákon o daních z příjmů takovou možnost nepřipouští. Otázka se nakonec dostala právě před Nejvyšší správní soud, který položil předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie.

Odpovědí na první otázku se SDEU zabýval samotnou přípustností dovolávání se v této věci práva na svobodu usazování dle článku 49 Smlouvy o fungování Evropské unie. SDEU uzavřel, že společnost se v tomto případě skutečně tohoto článku může dovolávat.

Odpovědí na druhou otázku se pak SDEU zabýval tím, zda tento článek zabraňuje státu přijmout takovou úpravu, která zamezuje poplatníkům uplatňovat daňové ztráty vzniklé v jiném členském státě. Soud uzavírá, že Smlouva o fungování EU nezaručuje, že přemístění místa skutečného vedení bude daňově neutrální. Vzhledem k cíli vnitrostátní úpravy nelze považovat situaci společnosti, které byla vyměřena ztráta v Nizozemsku, a situaci společnosti, které vznikla daňová ztráta v České republice, za srovnatelné. Soud tedy uzavírá, že Česká republika nemůže být nucena zohledňovat ztráty vzniklé v Nizozemsku v roce 2007, když v tomto roce neměla nad společností zdaňovací pravomoc.

Tento rozsudek může dopadat na všechny společnosti, které vykazují daňové ztráty a které např. z důvodu rychle se měnícího daňového prostředí zvažují migraci daňového rezidentství do České republiky či do jiných zemí EU.

Václav Toman

vaclav.toman@cz.ey.com
+420 730 191 853